

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Kraków dnia 28 listopada 2016 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie, I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Wojciech Żukowski

Protokolant: starszy protokolant Marzena Stępkowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 14 listopada 2016 r. w Krakowie

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej w K.

przeciwko L. P. i M. P.

o zapłatę

I. utrzymuje w mocy nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z weksłu z dnia 11 czerwca 2015 r. wydany pod sygn. akt I Nc 250/15,

II. zasądza od pozwanych L. P. i M. P. solidarnie na rzecz strony powodowej (...) Spółki Akcyjnej w K. kwotę 3617 (słownie: trzy tysiące sześćset siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania.

UZASADNIENIE

Pozwem w postępowaniu nakazowym z dnia 1 czerwca 2015 r. (k. 2 – 19) strona powodowa (...) S.A. z siedzibą w K. przeciwko pozwanym L. P. i M. P. wniosła o orzeczenie w nakazie zapłaty, aby pozwani zapłacili solidarnie na rzecz strony powodowej kwotę 129 450,92 zł. wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 15 kwietnia 2015 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów postępowania według norm prawem przepisanych.

Na uzasadnienie podała, że udzieliła spółce Przedsiębiorstwu (...) sp. z o.o. w C. pożyczki w kwocie 400 000 zł. na podstawie umowy z dnia 8 września 2011 r. Na zabezpieczenie spłaty pożyczki pozwana spółka wystawiła na rzecz strony powodowej weksel in blanco bez protestu wraz z deklaracją wekslową, który został poręczony przez pozwanych. Pomimo wezwań spółki do spłaty zadłużenia, nie uregulowała zobowiązania, wobec czego strona powodowa wypowiedziała umowę pożyczki. Postanowieniem z dnia 10 grudnia 2014 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie ogłosił upadłość dłużnika Przedsiębiorstwa (...) sp. z o.o. obejmującą likwidację majątku dłużnika. Strona powodowa zgłosiła swoją wierzytelność w postępowaniu upadłościowym. W związku z dalszym brakiem spłaty zadłużenia strona powodowa wypełniła zgodnie z deklaracją wekslową wystawioną przez upadłą spółkę weksel in blanco na kwotę odpowiadającą jej aktualnego zadłużenia wobec strony powodowej.

Nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 11 czerwca 2015 r. (sygn. akt I Nc 250/15) orzeczono zgodnie z żądaniem pozwu (k. 21).

Zarzutami wniesionymi dnia 17 lipca 2015 r. (k. 23 – 33), pozwani zaskarżyli nakaz zapłaty w całości, wnosząc o uchylenie nakazu zapłaty i oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od strony powodowej na rzecz pozwanych zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych. W treści uzasadnienia zarzucili, że weksel ma braki formalne z uwagi na brak podpisu osoby upoważnionej do wystawienia weksla imieniem spółki, gdyż w miejscu

podpisu widnieje wyłącznie parafa osoby działającej wówczas imieniem spółki, której to parafie nie można przypisać cech własnoręcznego podpisu. Skutkuje to nieważnością udzielonego przez pozwanych poręczenia.

Pismem z dnia 12 października 2016 r. strona powodowa wniosła o nieuwzględnienie zarzutów, podtrzymując jednocześnie żądania zgłoszone w pozwie (k. 186 – 191). Podniosła, że twierdzenie pozwanych, iż w miejscu podpisu widnieje wyłącznie parafa osoby działającej imieniem spółki jest zarzutem chybionym. Wskazali, że pozwany L. P. jako członek zarządu posługiwał się podpisem, który widniał na wszystkich dokumentach przedstawionych stronie powodowej, jakie były wymagane do złożenia wniosku o udzielenie pożyczki, a podpisy te były identyczne jak ten złożony w imieniu wystawcy weksla. Nadto taki sam podpis był składany na dokumentach spółki przedkładanych do sądu rejestrowego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) S.A. z siedzibą w K. w dniu 8 września 2011 r. zawarła umowę pożyczki z Przedsiębiorstwem (...) sp. z o.o. z siedzibą w C. na kwotę 400 000 zł.

Splata pożyczki i należnych odsetek zabezpieczona została m.in. poprzez weksel własny in blanco z klauzulą „bez protestu” z wystawienia pożyczkobiorcy wraz z deklaracją wekslową wraz z poręczeniem wekslowym L. P. i M. P.. Za wystawcę Przedsiębiorstwo (...) sp. z o.o. z siedzibą w C. podpis na wekslu złożył L. P. opatrując dodatkowo pieczęcią firmową spółki oraz pieczęcią imienną L. P. jako prezesa zarządu tejże spółki.

W związku z brakiem spłaty zadłużenia strona powodowa wypełniła weksel 129 450,92 zł. z datą płatności 14 lutego 2015 r.

O wypełnieniu weksla strona powodowa zawiadomiła pozwanych.

Dowód: - odpis umowy pożyczki z dnia 8 września 2011 r., k. 4 – 7,

- odpisy zwrotnych potwierdzeń odbioru, k. 8 – 9,

- odpis deklaracji wekslowej z dnia 8 września 2011 r., k. 10,

- weksel z dnia 8 września 2011 r. zabezpieczony w kasie – odpis k. 19.

Pozwany L. P. jako członek zarządu spółki Przedsiębiorstwo (...) sp. z o.o. z siedzibą w C. posługiwał się podpisem o kształcie złożonym w imieniu wystawcy weksla również na innych dokumentach przedstawionych stronie powodowej jakie były wymagane do złożenia wniosku o udzielenie pożyczki. Podpis pozwanego L. P. działającego w imieniu wystawcy weksla na wekslu z dnia 8 września 2011 r. jest identyczny z podpisem stanowiącym wzór podpisu, złożonym w sądzie rejestrowym przez pozwanego. Pozwany L. P. podpisując oświadczenia w imieniu spółki wskazywał, że występuje jako prezes zarządu zamieszczając również odciski jej pieczęci firmowej.

Dowód: - odpis wzoru podpisu L. P. z dnia 25 października 2000 r., k. 189 akt przedmiotowej sprawy oraz k. 11 w aktach rejestrowych Sądu Rejonowego dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dla spółki Przedsiębiorstwo (...) sp. z o.o. (nr KRS (...)),

- odpisy upoważnień udzielonych w imieniu Przedsiębiorstwa (...) sp. z o.o. dla (...) S.A. w K. z dnia 31 maja 2011 r. i 12 kwietnia 2011 r., k. 190 – 191,

Postanowieniem Sądu Rejonowego dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie Wydział VIII Gospodarczy dla spraw upadłościowych i naprawczych z dnia 10 grudnia 2014 r. ogłoszono upadłość dłużnika Przedsiębiorstwa (...) sp. z o.o. w C., obejmującą likwidację majątku dłużnika.

Dowód: - odpis postanowienia Sądu Rejonowego dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie Wydział VIII Gospodarczy dla spraw upadłościowych i naprawczych z dnia 10 grudnia 2014 r. – k. 329 w aktach sprawy Sądu Rejonowego dla

Krakowa – Śródmieście w Krakowie Wydział VIII Gospodarczy dla spraw upadłościowych i naprawczych, sygn. akt VIII GU 203/14/S.

Przy ustalaniu stanu faktycznego oparł się sąd na dowodach z dokumentów publicznych, które nie były kwestionowane przez strony i stanowiły dowód na okoliczności urzędowo w tych dokumentach stwierdzone. Oparł się Sąd nadto na dowodach z dokumentów prywatnych, które nie były kwestionowane i stanowiły dowód na okoliczność treści oświadczeń woli w nich stwierdzonych.

Sąd oddalił wniosek strony powodowej o przesłuchanie świadka D. W. na okoliczność charakteru złożonego podpisu, albowiem okoliczność ta była możliwa do ustalenia w oparciu o pozostały materiał dowodowy w sprawie, w szczególności wzór podpisu zawarty w aktach (...) sp. z o.o. z siedzibą w C., tak, że słuchanie świadka na tę okoliczność należało ocenić jako zbędne.

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z art. 30 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. Prawo wekslowe (Dz. U. z 2016, poz. 160 t.j.) zapłatę wekslu można zabezpieczyć poręczeniem wekslowym (aval) co do całości sumy wekslowej lub co do jej części. Poręczenie może dać osoba trzecia lub nawet osoba, podpisana na wekslu.

W niniejszej sprawie na odwrocie weksla zawarto wyraźne adnotacje o poręczeniu za wystawcę weksla przez L. P. i M. P., opatrzone własnoręcznymi podpisami poręczycieli. Powyższe spełnia wymogi dotyczące skutecznego złożenia poręczenia za zapłatę weksla na gruncie art. 31 pr. weksl. W myśl art. 32 pr. weksl., poręczyciel wekslowy odpowiada tak samo, jak ten, za kogo poręczył.

Pozwani nie podnieśli zarzutów co do wysokości zobowiązania wskazanego w treści weksla, zarzucili natomiast, że weksel jest dotknięty wadą formalną w postaci braku podpisu wystawcy weksla, na którą to wadę pozwani mogą powołać się zgodnie z art. 32 ust. 2 pr. weksl.

W myśl art. 101 pkt 7 pr. weksl., wynika, że weksel własny winien zawierać podpis wystawcy wekslu. W niniejszej sprawie pozwani twierdzili, że podpis złożony za wystawcę weksla nie jest w rzeczywistości podpisem, ale parafą, zaś parafa na wekslu nie jest podpisem. Zatem – zdaniem pozwanych – weksel ten jest nieważny, a tym samym zobowiązanie wekslowe poręczycieli jest nieważne. Zarzut pozwanych, że weksel w sprawie nie został podpisany w wymagany przez przepisy prawa sposób, jest nietrafny. Podpis złożony przez L. P. jako prezesa zarządu wystawcy pod rozpatrywanym wekslem nie stanowi wprawdzie czytelnego zapisu imienia i nazwiska podmiotu składającego podpis w imieniu dłużnej spółki. Nie jest to jednak powód, żeby mu odmówić statusu prawnego podpisu. Jak wskazano w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 11 maja 2012 r., sygn. akt II CSK 507/11, który to pogląd sąd rozpoznający niniejszą sprawę podziela, podpis może należycie pełnić funkcję identyfikującą w odniesieniu do osoby składającej oświadczenie woli tylko wtedy, gdy zostaje złożony w postaci przez nią używanej - a więc na ogół nieczytelnej. Dopuszczenie na wekslach jedynie podpisów czytelnych prowadziłoby w obrocie prawnym do sytuacji paradoksalnych: podpisywania się przez członków zarządu spółek i prokurentów inaczej - czytelnie - na wekslach, a inaczej - zgodnie z uwierzytelnionym wzorem - na innych dokumentach. Zagrożeniom pewności obrotu wekslowego wynikającym z nieczytelności podpisów na wekslu łatwo zapobiec przez wyraźne napisanie lub odcisnięcie obok podpisu właściwego nazwiska lub nazwy. Natomiast dopuszczenie na wekslu jedynie podpisów czytelnych, wskutek nieuchwytności kryterium ich wyróżnienia i łatwych na tym tle sporów bardziej zagrażałoby pewności obrotu wekslowego niż mu służyło. Sąd stoi na stanowisku, że w realiach przedmiotowej sprawy zespół znaków jaki znajduje się na wekslu jako podpis wystawcy należy traktować jako skutecznie złożony podpis na zobowiązaniu wekslowym. Złożenie podpisu obok pieczęci z nazwą spółki Przedsiębiorstwo (...) sp. z o.o. w C. i dodatkowo pieczęcią imienną L. P. jako prezesa zarządu tejże spółki, jednoznacznie wskazywało na wyrażenie oświadczenia woli o zaciągnięciu zobowiązania wekslowego w imieniu i ze skutkiem dla tej spółki. Wzór podpisu złożony do akt rejestrowych Przedsiębiorstwa (...) sp. z o.o. w C. wskazuje jednoznacznie na złożenie ocenianego podpisu na wekslu zgodnie tym wzorem przez członka zarządu spółki. Należy za słuszne uznać stanowisko strony powodowej, że skoro taki kształt podpisu wskazano w aktach Krajowego Rejestru Sądowego jako podpis, który będzie składany za spółkę, to

tym samym dokonano pewnego konwencjonalnego określenia w jaki sposób podpis za spółkę ma zostać złożony. Skoro ten znak na wekslu odpowiada tej konwencji to należy go traktować jako skuteczny podpis, a w dalszej konsekwencji wiązać z dokumentem opatrzonym takim podpisem pełne skutki weksla.

Zgodnie z art. 496 k.p.c. po przeprowadzeniu rozprawy sąd wydaje wyrok, w którym nakaz zapłaty w całości lub w części utrzymuje w mocy albo go uchyla i orzeka o żądaniu pozwu, bądź też postanowieniem uchyla nakaz zapłaty i pozew odrzuca lub postępowanie umarza. W przedstawionym powyżej stanie rzeczy ocenić należy, że przedłożony przez stronę powodową weksel jest ważny, w szczególności nie zawiera wady formalnej braku podpisu wystawcy. Udzielone na tym wekslu przez pozwanych poręczenia wekslowe są w konsekwencji również ważne i rodzą zobowiązania pozwanych w stosunku do strony powodowej o zakresach określonych w art. 32 pr. weksl. Wobec zaś popadnięcia pozwanych w opóźnienie w zapłacie weksla stronie powodowej, zgodnie z art. 481 k.c., należą się również odsetki za opóźnienie w zapłacie liczone zgodnie z żądaniem pozwu od dnia 15 kwietnia 2015 r., biorąc pod uwagę, że termin płatności weksla został określony na dzień 14 lutego 2015 r. Nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 11 czerwca 2015 r. należy zatem ocenić jako prawidłowy. Mając to na uwadze nakaz ten podlegał utrzymaniu w mocy w całości o czym orzeczono jak w pkt I sentencji wyroku na podstawie powołanych przepisów prawa.

O kosztach procesu Sąd orzekł w pkt II sentencji wyroku na podstawie art. 98 k.p.c., uznając pozwanych za stronę przegrywającą sprawę. Zasądzono od pozwanych solidarnie na rzecz strony powodowej kwotę 3617 zł. tytułem zwrotu kosztów postępowania, na którą składa się kwota 3600 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika w osobie radcy prawnego na podstawie § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 r., Nr 163, poz. 1349) oraz 17 zł tytułem opłaty od pełnomocnictwa. Orzeczenia o kosztach postępowania obejmujących uiszczoną opłatę sądowej od pozwu zawarte jest w utrzymanym w mocy nakazie zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 11 czerwca 2015 r.